

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ольга ГАЛКІНА
«30» 08 2023р

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ**

Розглянуто і схвалено
на засіданні Педагогічної
ради коледжу
Протокол №1 від 30.08.2023

Харків 2023

1. Загальні відомості

Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Харківському державному соціально-економічному коледжу базується на Конституції України, законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про загальну середню освіту», «Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності» та іншими нормативними документами.

Контроль знань, умінь та навичок студентів Харківського соціально-економічного фахового коледжу (далі Х С Е Ф К) здійснюється з дисциплін загальної та професійної підготовки.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного студента, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь і навичок;
- діагностично-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у студента у процесі навчання; виявляє прогалини в засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

Знання, уміння студентів з дисциплін загальноосвітньої підготовки оцінюються за 12-бальною шкалою на підставі загальних критеріїв, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 р. № 329.

2. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти мають ураховуватися:

- характеристика відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;

- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

- досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);

- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою.

Глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.

Гнучкість знань – уміння студентів застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.

Системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Міцність знань – тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях.

Знання є складовою умінь студентів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності й поділяються на розумові і практичні.

Навички – дії доведені до автоматизму в результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Цінності ставлення виражають особистий досвід студентів, їхні дії, переживання, почуття, які виявляються у відношенні до того, що оточує (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності студентів, прагненні закріплювати позитивні надбання в навчальній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

3. Контрольні заходи

Види контролю в закладі освіти:

Попередній контроль (діагностика вхідного рівня знань студентів) застосовується як передумова успішного планування і управління навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний залишковий рівень знань для використання їх викладачем як орієнтир при поясненні нового навчального матеріалу. Проводиться на першому курсі у формі контрольної роботи, виконання тестових завдань тощо (форми контролю визначає циклова комісія) з метою визначення реальним знанням; на старших курсах у вигляді перевірки і оцінки залишкових знань через деякий час після підсумкового екзамену з

певної дисципліни як з метою оцінки набутих знань, так і з метою визначення рівня знань із забезпечуючих дисциплін для програмування можливості сприйняття нових навчальних дисциплін.

Поточний контроль здійснюється під час лекцій, проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначається викладачем.

Атестація – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Цей контроль може бути тематичним і проводитися у формі контрольної роботи, тестування, виконання розрахункового або розрахунково-графічного завдання, курсового проекту (роботи) та ін. Атестація проводиться 2 рази за навчальний семестр на всіх курсах для всіх студентів (обов'язковим є виставлення атестації у I семестрі на 01 листопада і у другому семестрі – на 01 квітня).

Можливе виставлення атестації 2 рази в семестрі, якщо години на тиждень з дисципліни 4 та більше.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і за шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студента.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену та диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Засвоєння студентом навчального матеріалу з усіх навчальних дисциплін завершується оцінкою. Можливе проведення семестрового контролю і в інших формах, якщо це передбачено педагогічними технологіями, що використовуються в коледжі.

Екзаменаційні відомості здаються на відділення в день офіційного дня екзамену, а залікові - в день останньої пари з дисципліни.

Під час запровадження дистанційної (та/або змішаної форми навчання) екзаменаційні та залікові відомості можуть заповнюватися в електронному вигляді і підписуватися викладачами як вручну так і за допомогою накладання КЕП.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з

певної дисципліни виключно на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань (розрахункових, графічних тощо). Семестровий диференційований залік планується при відсутності екзамену і не передбачає обов'язкову присутність студентів.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни.

У коледжі використовуються різні форми підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певної навчальної дисципліни (усна, письмова, комбінована, тестування з використанням комп'ютерних мультимедійних технологій), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань) та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної циклової комісії.

Результати виставляються у вигляді підсумкової оцінки:

- за 12-ти бальною шкалою – з предметів загальноосвітньої підготовки відповідно до рівнів навчальних досягнень студентів: початковий (1-3 бали), середній (4-6 балів), достатній (7-9 балів), високий (10-12 балів);

- за національною шкалою – "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно" з дисциплін та інших видів роботи відповідно до освітньо-професійних програм молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра;

- за 100-бальною шкалою для освітніх програм фахового молодшого бакалавра.

Оцінки за 12-ти бальною шкалою співвідносяться з чотирибальною шкалою таким чином (таблиця 1):

Таблиця 1. Співвідношення 12-бальної та 4-бальної шкали оцінювання

Шкала оцінювання	Оцінки			
4-бальна	2	3	4	5
12-бальна	1-3	4-6	7-9	10-12

Оцінки за 100-бальною, національною шкалою і шкалою ECTS – з усіх видів роботи, передбачених освітніми програмами бакалавра співвідносяться зі таким чином (таблиця 2):

Таблиця 2. Відповідність національної шкали оцінювання академічної успішності шкалі ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Визначення
A	90 - 100	відмінно	<i>відмінно</i> - відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
B	82 - 89	добре	<i>дуже добре</i> - вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
C	74 - 81		<i>добре</i> - в цілому правильно виконана робота з незначною кількістю помилок
D	64 - 73	задовільно	<i>задовільно</i> - непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60 - 63		<i>достатньо</i> - виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	35 - 59	незадовільно з можливістю повторного складання	<i>незадовільно</i> - потрібно попрацювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
F	0 - 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	<i>незадовільно</i> - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом.

Коледж може встановлювати студентам індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Порядок і методика проведення заліків та екзаменів визначаються коледжем.

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків вносяться в екзаменаційну відомість, журнал навчальних занять, залікову книжку студента.

Студенти, які мають на момент завершення сесії (тижня підсумкового семестрового контролю) більше двох незадовільних оцінок, вважаються такими, що не виконали навчальний план і відраховуються з навчального закладу.

Студентам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється завідувачем відділення.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти компетентностей

Розподіл балів, які отримують здобувачі фахової передвищої освіти.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1. та 4.2.

Таблиця 4.1

(для дисциплін де передбачено екзамен)

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
№ семестру					
Модуль № 1 «Назва модуля»			Модуль № 2 «Назва модуля»		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Семінарські/Лабораторні/Практичні/	бали	бали	Семінарські/Лабораторні/Практичні	бали	бали
<i>Для допуску до виконання контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	бали	–	<i>Для допуску до виконання контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	бали	–
Виконання контрольної роботи №1	бали	–	Виконання і контрольної роботи №2	бали	–
Усього за модулем або темою №1	Сума балів	–	Усього за модулем або темою №2	Сума балів	-
Усього за модулями або темами №1, №2				88	88
Семестровий екзамен				12	12
Усього за дисципліною				100	

Таблиця 4.2

(для дисциплін де передбачено залік)

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів		Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
№ семестру					

Модуль № 1 «Назва модуля»			Модуль № 2 «Назва модуля»		
Види навчальної роботи	бали	бали	Види навчальної роботи	бали	бали
Семінарські/Лабораторні/ Практичні	бали	бали	Семінарські/Лабораторні/ Практичні	бали	бали
Для допуску до виконання контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	бали	-	Для допуску до виконання контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	бали.	-
			Підсумкова семестрова контрольна робота	-	бали
Виконання контрольної роботи №1	бали	-	Виконання контрольної роботи №2	бали	-
Усього за модулем або темою №1	сума балів	-	Усього за модулем або темою №2	сума балів	-
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

Екзаменаційна (залікова) рейтингова оцінка визначається (в балах за 100-бальною та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

1. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

2. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної та самостійної роботи, становить поточну рейтингову оцінку, яка заноситься до журналу викладача.

3. Сума підсумкової семестрової та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Табл.4.3 - 4.4).

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність екзаменаційної рейтингової оцінки у балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	овільно

4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти та у Додаток до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці (табл. 4.5).

Таблиця 4.5 Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах

оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

5. Атестація здобувачів вищої та фахової передвищої освіти

5.1. Атестацію здобувачів вищої та фахової передвищої освіти здійснює екзаменаційна комісія, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наукових установ, інших організацій відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого Педагогічною радою коледжу.

Екзаменаційна комісія створюється як єдина для денної та заочної форм навчання з кожної освітньої або освітньо-професійної програми. При наявності великої кількості випускників може створюватися декілька комісій з однієї і тієї ж програми або спеціальності. При малій кількості випускників може бути організована об'єднана комісія для споріднених програм або спеціальностей.

Екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку здобувачів освіти, вирішує питання про присвоєння їм відповідного ступеня освіти, видання державного документа про освіту, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості підготовки фахівців у коледжі.

Екзаменаційна комісія організовується щорічно і діє протягом календарного року. До складу комісії входять голова і члени комісії: директор коледжу, викладачі, провідні фахівці виробництва.

Персональний склад членів екзаменаційної комісії затверджується директором коледжу не пізніше, ніж за місяць до початку її роботи.

Робота екзаменаційних комісій проводиться у терміни, передбачені

навчальними планами коледжу. Графік роботи комісії затверджується директором коледжу.

Розклад роботи комісії, узгоджений з головою комісії, затверджується директором і доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання кваліфікаційних екзаменів.

Студенти, які закінчують коледж, складають кваліфікаційні екзамени.

До складання кваліфікаційних екзаменів допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Списки студентів, допущених до складання кваліфікаційних екзаменів подаються в кваліфікаційну екзаменаційну комісію заступником директора з навчально-виховної роботи.

Екзаменаційній комісії перед початком екзаменів подаються такі документи:

- зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проектів і робіт, практик.

Примітка. При наявності декількох оцінок - екзаменаційної та залікової з однієї дисципліни, в зведену відомість про виконання навчального плану заноситься оцінка за останній семестр з даної дисципліни (за екзамен або залік).

- відгук керівника про дипломний проект (роботу);

- рецензія на дипломний проект (роботу) спеціаліста відповідної кваліфікації.

Складання кваліфікаційних екзаменів проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

Кваліфікаційний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з дисциплін, передбачених навчальним планом.

Кваліфікаційні екзамени проводяться за білетами, складеними у повній відповідності до навчальних програм за методикою, визначеною коледжем.

Студенту, який отримав підсумкові оцінки "відмінно" не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки "добре", склав кваліфікаційні екзамени з оцінками "відмінно", а також виявив себе в навчальній (творчій) роботі, видається документ про освіту з відзнакою.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні кваліфікаційного екзамену, а також про присвоєння здобувачу освіти відповідного освітнього рівня та видання йому державного документа про освіту приймається комісією на закритому засіданні відкритим голосуванням

звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь в засіданні.

При однаковій кількості голосів голос голови є вирішальним.

Студент, який при складанні кваліфікаційного екзамену отримав незадовільну оцінку, відраховується з коледжу і йому видається академічна довідка.

Студент, який не склав кваліфікаційного екзамену допускається до повторного складання екзаменів протягом трьох років після закінчення коледжу.

Примітка. Перелік дисциплін, що виносяться на кваліфікаційні екзамени, для осіб, котрі не склали ці екзамени, визначається навчальним планом, який діяв у рік закінчення студентом теоретичного курсу.

Студентам, які не склали кваліфікаційні екзамени з поважної причини (документально підтвердженої), директором коледжу може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи кваліфікаційної комісії із складанням екзаменів відповідно, але не більше, ніж на один рік.

Всі засідання екзаменаційної комісії вносяться у протоколи (оцінки, одержані на екзаменах питання, що ставились; особливі думки членів комісії; вказується здобутий освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень, а також, який державний документ про освіту (з відзнакою чи без відзнаки) видається здобувачу освіти, що закінчив коледж.

Протоколи підписують голова та члени екзаменаційної комісії, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається у коледжі протягом встановленого терміну.

Після закінчення роботи екзаменаційної комісії голова комісії складає звіт і подає його директору коледжу.

У звіті голови екзаменаційної комісії відбивається аналіз рівня підготовки випускників, характеристика знань студентів, виявлених на кваліфікаційних екзаменах, недоліки в підготовці з окремих дисциплін, даються рекомендації щодо поліпшення навчального процесу.

Звіт голови екзаменаційної комісії обговорюється на засіданні педагогічної та науково-методичної ради коледжу..

5.2. Здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової загальної середньої освіти допускаються до атестації в разі проходження державної підсумкової атестації за курс профільної середньої освіти з середнім, достатнім або високим рівнем навчальних досягнень з кожного навчального предмета.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

5.3. Заклад фахової передвищої освіти на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка продемонструвала відповідність результатів

навчання вимогам освітньої або освітньо-професійної програми, освітні ступені молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра та присвоює відповідну кваліфікацію.

5.4. Атестація здобувачів освіти може здійснюватися у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальностей, з яких здійснюється підготовка за професіями, для яких запроваджено додаткове регулювання.

5.5. Рішення про присудження ступеня вищої та фахової передвищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації скасовується закладом освіти у разі виявлення фактів порушення здобувачем академічної доброчесності.